

TIKROS ISTORIJS APIE NEPAPRASTUS VAIKUS

A photograph of two ballerinas in a studio. They are wearing dark green leotards and light blue tutus. They are in a balletic pose, with their arms extended. The ballerina on the left has a prosthetic leg on her right side, which is visible at the bottom of the frame. The background is a large window with a view of trees and buildings.

WE HAVE A DREAM

FILMO

“PAKELIUI Į MOKYKLĄ”

RAŽISIEIRUS

PASCAL PLISSON

EDUKACINIS PAKETAS

EDUKACINIS PAKETAS

Pascalio Plissono dokumentinis filmas „Mūsų svajonės“ pasakoja apie vaikų su negalia gyvenimą skirtinguose pasaulio kampeliuose. Vaikai trykšta gyvenimo džiaugsmu, nors jų visų gyvenimo sąlygos ir aplinkybės labai skiriasi. Be perdėto džiaugsmingumo ar liūdesio filmas „Mūsų svajonės“ parodo, kad meilė, palaikymas ir įtraukus ugdymas gali padėti šiems vaikams įgyvendinti savo svajones. Šis dinamiškas ir pozityvumu trykštantis filmas moksleivius ne tik pakvies į kelionę aplink pasaulį, bet ir paskatins klasę diskutuoti neįgalumo ir gyvenimo kartu įvairovėje temomis.

Šis edukacinis paketas siūlo užduotis, kurias galima atlikti prieš žiūrint filmą ir po jo. Veikla tinka moksleiviams nuo 8 iki 12 metų. Mokytojai, priklausomai nuo klasės pasiruošimo lygio bei planuojamo skirti laiko, gali patys modifikuoti užduotis.

Veiklų lygis

Moksleiviams nuo 8 iki 14+ metų.

Veiklų planas

Prieš filmo peržiūrą:

- 1 veikla. Filmo plakatas.
- 2 veikla. Filmo anonsas.
- 3 veikla. Pažink negalią.
- 4 veikla. Aplink pasaulį.

Po filmo peržiūros:

- 5 veikla. Filmo aptarimas.
- 6 veikla. Vaikai filme.
- 7 veikla. Skirtingi ir panašūs.

VEIKLA

Veiklos, paruošiančios
moksleivius kino kelionei

1 veikla. Filmo plakatas

Parodykite ekrane (1 užduočių lapas) arba išdalinkite filmo plakatus prieš užduodami klausimus..

Aptarkime filmo plakata

Ką jūs matote?

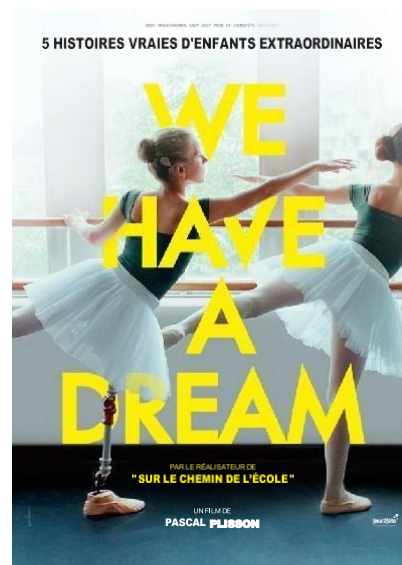
Plakate matome klasikinio šokio šokėjas (jos avi baletu batelius, baltas pėdkelnes ir tutu sijonus), atliekančias šokio žingsnelius prie atramos. Kairėje stovinti mergina, kurios veidą matome tik šonu, turi kojas protezą (mechaninį įtaisą, pakeičiantį prarastą kūno dalį). Kitos baletu šokėjos veido nematome, bet akivaizdu, kad ji šoka savo kojomis. Ar ji taip pat turi negalią?

Angliškas filmo pavadinimas („We have a dream“) išdėstytas plakato viduryje geltonomis didžiosiomis raidėmis, po vieną žodį eilutėje. Išdėstymas pritaikytas prie šokėjos judesio: jos ranka remiasi į žodžio „have“ raidę „h“, o protezas iškeltas prieš žodžio „dream“ pirmąją raidę „d“. Kita šokėja – už šių žodžių.

Raktiniai žodžiai: protezas ir negalia

Ką dar galime sužinoti iš plakato?

- Angliškas filmo pavadinimas „We have a dream“ (lietuviškai „Mūsų svajonės“)
- Pristatymas: „Penkios tikros nepaprastų vaikų istorijos“
- Režisierius: Pascal Plissonas
- Iš plakato sužinome, kad tas pats režisierius režisavo filmą „Pakeliui į mokyklą“.

Įdomus faktas

Pavadinimas siejamas su įžymia Martino Liuterio Kingo (1929–1968) kalba „Aš turiu svajonę“, pasakyta 1963 metais rugpjūčio 28 dieną. *Martinus Liuteris Kingas*, baptistų pastorius, Jungtinių Amerikos Valstijų 20 a. 7 dešimtmečio afroamerikiečių pilietinių teisių judėjimo vadovas. Savo kalboje jis išreiškia svajonę gyventi teisingesniame ir broliškesniame pasaulyje.

Pateikite preliminarių įžvalgų

Apie ką, jūsų nuomone, galėtų būti šis filmas?

NB: Pasidalinkite keliomis idėjomis apie filmą, kurios kyla matant plakate pateikiamą informaciją bei užuominas..

Labai tikėtina, kad jaunoji baletu šokėja yra viena pagrindinių veikėjų, bet filmas ne tik apie ją – plakate minimi penki nepaprasti vaikai. Jaunoji šokėja ypatinga, nes šoka su protezu – tikėtina, kad filme kalbama apie negalią.

Ką dar galime pasakyti? Greičiausiai, kad vaikai gyvena taip pat kaip ir žmonės, neturintys negalios (šiuo atveju šokiai – kūrybingas ir aktyvus laisvalaikio praleidimas).

Ką slepia pavadinime esantis žodis „we“ („mes“)? Penki nepaprasti vaikai? Arba plačiau – visa visuomenė, kurioje – ir žmonės su negalia?

Klausimai vyresniems moksleiviams gilesnėms įžvalgoms

Paklauskite moksleivių, kokia galėtų būti sąsaja tarp Martino Liuterio Kingo pasipriešinimo kovos ir filmo. Aptarkite, ar tai galėtų būti idėja kovoti už žmonių su negalia lygybę ir jų socialinę įtrauktį.

2 veikla. Filmo anonsas

Kitas žingsnis – peržiūrėti filmo anonsą ir padiskutuoti, ar įžvalgos, iškilusios plakato aptarimo metu, gali būti patvirtintos arba paneigtos.

Pateikite preliminarinių įžvalgų

Apie ką, jūsų nuomone, galėtų būti šis filmas?

Paklauskite moksleivių, ar filmo anonse jie atpažįstą tą pačią veikėją, kuri yra ir filmo plakate? Tai Mudé – baletų šokėja iš Prancūzijos. Ji gali šokti, nes turi protezą.

Filmų anonse pamatome ir kitus filme esančius vaikus.

Koks filmo žanras?

Įdomus faktas

Dokumentinis filmas.

Kitaip nei meniniame filme, kuriame aktoriai įkūnija sukurtus personažus, dokumentiniame filme siekiama parodyti tokią tikrovę, kokia ji yra iš tiesų. Dėl tos priežasties filmo režisierius Pascalis Plissonas užfiksavo realių vaikų kasdienio gyvenimo momentus. Labai svarbu šį filmą žiūrėti kino teatre, o ne virtualioje salėje ar per televiziją. Filmų plakatas buvo sukurtas taip, kad atkreiptų dėmesį ir žiūrovus pritrauktų į kino sales. Taip pat ir filmo stilius pritaikytas žiūrėti kino teatre, jis skiriasi nuo reportažo, koks būtų rodomas per televiziją ar jį kurtų žurnalistas.

3 veikla. Pažink negalia

Mokytojas atkreipia moksleivių dėmesį, kad vaikai filmo anonse labai skirtingi (jie iš skirtingų šalių, skiriasi jų šeiminės aplinkybės ir gyvenimo sąlygos), bet juos kai kas sieja – jie visi turi vienokią ar kitokią negalią. Filme perteikiama, su kokiomis situacijomis šie vaikai susiduria ir kaip savo kasdienybėje įveikia sunkumus, susijusius su negalia.

Dabar tinkamas momentas kalbėti neįgalumo tema.

Galima sudaryti minčių žemėlapi ant lentos, klausiant moksleivių, ką jie žino apie negalią ir kokias nuostatas turi neįgalių asmenų atžvilgiu

Klausimai diskusijai:

- Kokias mintis sukelia žodžiai „neįgalumas“, „neįgalus“?
- Kokias žinote negalios rūšis?
- Kas sukelia negalią?
- Kaip negalia paveikia žmogų?

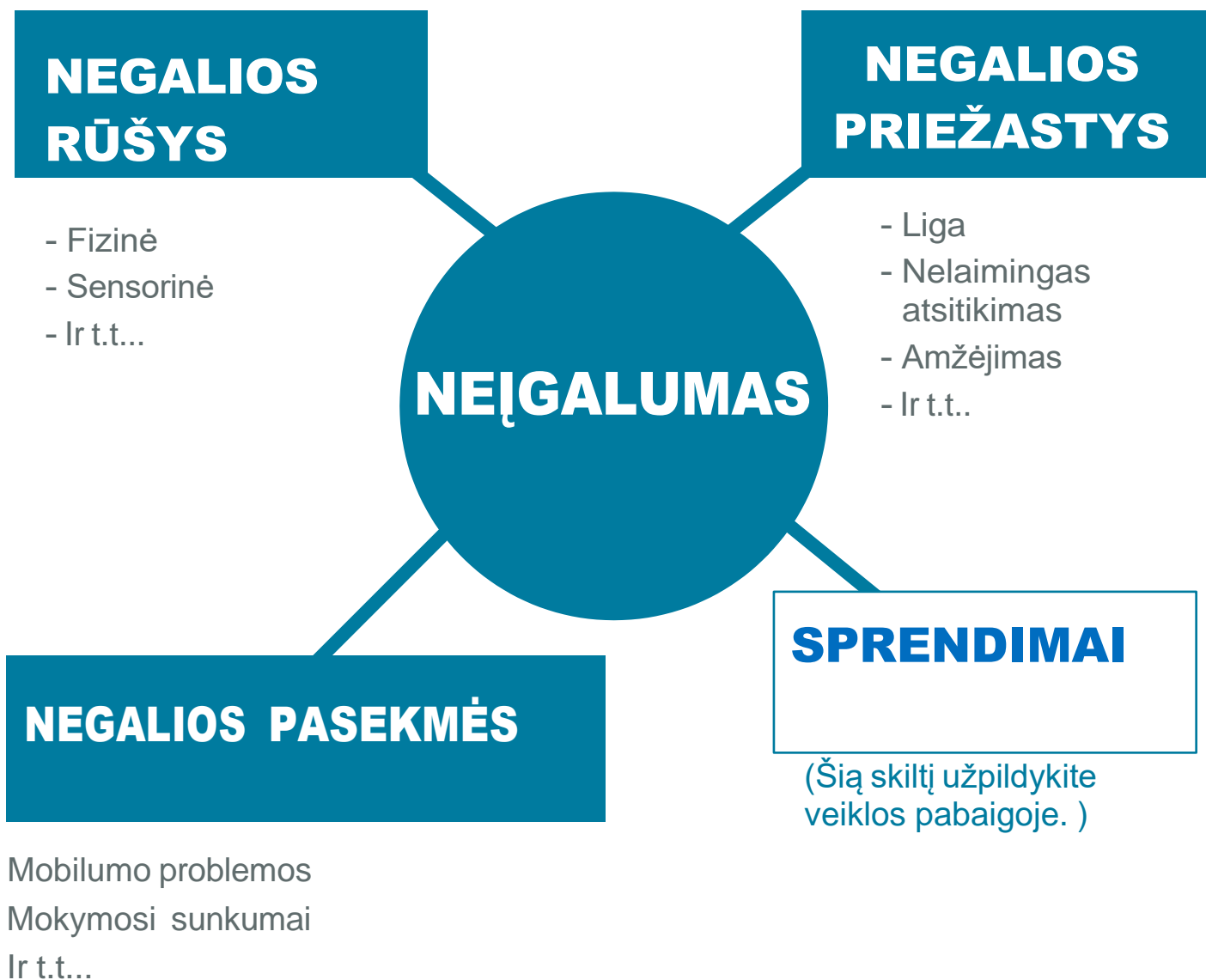
Siūlome šias keturias temas:

Negalios rūšys	Negalios priežastys	Negalios pasekmės	Sprendimai
Fizinė negalia Sensorinė negalia Protinė negalia Raidos negalia	Įgimta arba įgyta, senėjimas	Įvairūs apribojimai, priklausomai nuo neįgalumo, susiję su socialine veikla	Šią skiltį galite užpildyti pažiūrėję filmą

Įdomus faktas

Įstatymas, priimtas Prancūzijoje 2005 m. vasario 11 d., dėl žmonių su negalia lygių galimybių, dalyvavimo ir pilietiškumo užtikrinimo visuomenėje negalią apibrėžia taip: negalia, kai asmuo patiria apribojimą užsiimti kasdiene veikla arba visavertiškai dalyvauti bendruomenės gyvenime dėl ženklaus, ilgalaikio ar nuolatinio funkcijų – fizinės, psichologinės, psichinės, pažinimo, jutimo – sutrikimo, turint keletą negalių arba negalią sukėlusią sveikatos būklę

Minčių žemėlapis pavyzdys

NB: Ši veikla neturėtų būti varginanti, ypač dirbant su jaunesnio amžiaus moksleiviais. Minčių žemėlapi galima užpildyti ir po filmo peržiūros

Minčių žemėlapis įgalins moksleivius:

- Aptarti kuo daugiau su negalia susijusių situacijų, neapsiribojant akivaizdžiais pavyzdžiais (žmonės visiškai praradę regėjimą arba sėdintys neįgaliojo vežimėlyje).
- Suprasti, kad mes visi galime susidurti su negalia trumpuoju ar ilguoju laikotarpiu.
- Sukurti trumpą ir aiškų negalios apibrėžimą: tai bet kokia būseną, ribojanti asmens veiklą ir (arba) dalyvavimą bendruomenės gyvenime.

4 veikla. Aplink pasaulį

Kaip ir ankstesniame savo filme „Pakeliui į mokyklą“, režisierius Pascalis Plissonas kviečia mus į kelionę per keturis žemynus, kad supažindintų su vaikais iš labai skirtingų šalių..

Trumpa geografijos pamoka padės moksleiviams pasaulio žemėlapyje 2 užduočių lape pažymėti filmo herojų gyvenamąsias vietas.

Duomenų lentelė

Vaikai	Žemynai	Šalys	Miestai ir provincijos
 Mudė	Europa	Prancūzija	Banjolė
 Čarlis	Afrika	Kenija	Tika
 Nirmala ir Kendo	Azija	Nepalas	Katmandu
 Antonijus	Pietų Amerika	Brazilija	Salvadoras
 Ksaveras	Afrika	Ruanda	Ntoma

Jūs taip pat galite naudotis „Google Earth“ ir lavinti moksleivių IT įgūdžius dirbdami su skirtingo mastelio žemėlapiais..

Pavyzdys: žemėlapyje raskite Afriką, po to Afrikos žemėlapyje – Ruandą ir galiausiai Ntomą Ruandos žemėlapyje.

VEIKLOS

Po filmo peržiūros

5 veikla. Filmo aptarimas

Siekiant lavinti moksleivių jautrumą ir empatiją, šioje dalyje didelis dėmesys skiriamas aptarti, kaip moksleiviai suprato šį emociškai jautrų filmą.

Klausimų ir atsakymų sesija (20 min.)

Galimi klausimai:

Kokius jausmus sukėlė filmo herojai? Ar sujaudino ir palietė jų patirtis? Kodėl?

Ar filmo herojai skiriasi nuo jūsų?

Ką jaustumėte būdami filmo herojų vietoje? Kodėl?

Kaip galėtumėte padėti filmo herojams? Ar norėtumėte tapti draugais?

Kuris iš veikėjų labiausiai patiko, įsiminė, sujaudino? Kodėl?

Lygis	Tikėtinas atsakymas
Jaunesni moksleiviai	Aptarkite filme išreiškiamus jausmus: liūdesys, džiaugsmas, baimė, palengvėjimas, meilė... Analizuokite Aptarkite, kaip persipina „teigiami“ ir „neigiami“ jausmai filme ir gyvenime. Atkreipkite dėmesį, kad žmonės jaučia skirtingai. Padėkite pagrindus pokalbiui įvairovės tema (matomas / nematomas, neįgalus ir pan.) Su labiau pažengusiais moksleiviais kalbėdami apie emocijas vartokite sudėtingesnius posakius: „Įsivaizduoti save kito vietoje...“, „Užjausti...“
Vyresni moksleiviai	Aptarkite iškilusius jausmus ir priežastis, kodėl taip sujaudino. Jei dauguma vaikų pasirinko vieną filmo herojų, paklauskite, gal moksleiviai tapatinasi su tuo vaiku arba gal jų gyvenimai kažkuo panašūs.

Individualus darbas (raštu, apie 20 min.)

1 žingsnis: moksleiviai gauna šešis darbo lapus: 1 lapas – 1 filmo herojus. Kiekvienas moksleivis pasirenka filmo herojų ir ...

Jaunesni moksleiviai	...parašo po sakinį, kodėl šis filmo herojus labiausiai sujaudino.
Vyresni moksleiviai	...parašo tris sakinius, kodėl pasirinko aptarti šį filmo herojų.

2 žingsnis: Mokytojas surenka darbo lapus. Šiame etape moksleiviai turėjo gan greitai pateikti savo nuomonę, todėl gali būti, kad jie norės papildyti savo užrašus vėliau. Siūlome mokytojui neanalizuoti atsakymų iš karto, bet po keleto susitikimų grąžinti darbo lapus moksleiviams. Moksleiviai galės peržiūrėti savo užrašus ir papildyti atsakymus. Taip moksleiviai galės suprasti, kad mintis gali kisti ir nuomonė nėra įkalta į akmenį. Kiekvienas moksleivis gali garsiai perskaityti savo nuomonę ir ją paaiškinti..

6 veikla. Vaikai filme

Šios užduoties metu moksleiviai dirba savarankiškai naudodamiesi pateiktomis filmo ištraukomis apie vaikus

1 žingsnis

Priklausomai nuo moksleivių amžiaus, parinkite atitinkamas užduotis. Jaunesni moksleiviai gali pildyti tapatybės lentelę (4 užduočių lapas), vyresnieji gali pildyti 5 užduočių lapą.

Moksleiviai gali naudotis lentelėmis su visa reikalinga informacija apie filmo veikėjus, kurią rasite 6 užduočių lape.

2 žingsnis

Šio etapo metu galite žodžiu aptarti ir apibendrinti informaciją, naudodamiesi darbo lapais bei užpildytais lentelėmis:

- Ką šie vaikai turi bendro? Kuo jie skiriasi?
- Paanalizuokite vaikų aplinką, užduokite klausimą, ar toli filmo herojai gyvena nuo mokyklos (ilgas kelias iki mokyklos, internatinė mokykla). Su vyresniais moksleiviais padiskutuokite, su kokiais sunkumais jie patys susiduria kasdien keliaudami po savo miestą, kokia jų patirtis keliaujant po Lietuvą.
- Aptariant filmo herojų pomėgius, atkreipkite dėmesį, kad negalia netrukdo vaikų svajonėms (šią mintį galima išplėtoti 7 veikloje „Panašūs ir skirtingi“).

NB: kai kurias negalios formas, matomas filme, suprasti lengva, tačiau dėl kitų mokiniams gali kilti klausimų. Mokytojas turėtų kuo tiksliau atsakyti į moksleivių pateiktus klausimus, naudodamasis mokytojo darbo lapais kitame puslapyje.

Mokytojo darbo lapai

Negalios formos

Albinizmas – tai įgimta organizmo būklė, kuriai gydymo nėra. Albinizmu sergančių žmonių odos ląstelėse yra sutrikusi melanino (odos pigmento) gamyba: būdinga šviesi oda, balti plaukai, pigmento trūkumas visose akių struktūrose, prastas regėjimas ir didelis jautrumas saulei. Kai kuriose šalyse albinizmu sergantys žmonės yra stigmatizuojami – tokių žmonių bijoma, jie atstumiami, o kartais net persekiojami ir žudomi.

Autizmas (šiuo metu labiau vartojamas apibrėžimas „Autizmo spektro sutrikimas“, nes jis apibūdina įvairius pasireiškimus ir simptomus) yra raidos sutrikimas, pasižymintis tam tikrais elgesio ir socialiniais sunkumais.

ADHD (aktyvumo ir dėmesio sutrikimas) – neurologinis sutrikimas, apsunkinantis gebėjimą mokytis. Jis pasireiškia dideliu aktyvumu ir negalėjimu susikaupti..

Agenezė ir amputacija: terminas „agenezė“ vartojamas, kai embriono augimo metu galūnė neišsivysto. Amputacija – išsivysčiusios galūnės pašalinimas po ligos, nelaimingo atsitikimo ar traumos. Terminas „amputacija“ taip pat reiškia operaciją, per kurią pašalinama visa galūnė ar jos dalis. Abiem atvejais asmuo gali naudoti protezą, kad kiek įmanoma kompensuotų galūnės nebuvimą.

Aklumas – tai regėjimo stoka. Visiškas aklymas – kai žmogus visai nieko nemato. Aklymas gali būti įgimtas (žmogus gimsta aklas) arba įgytas. Pirmuoju atveju žmogus gimsta aklas ir niekada nėra matęs jį supančio pasaulio – taip nutiko Čarliui. Antru atveju žmogus gimsta regintis, tačiau praranda regėjimą po ligos, nelaimingo atsitikimo ar sunkaus sužalojimo. Taip nutiko Kenijos ilgų nuotolių bėgikui Henriui Wanyoikei, nes po insulto prarado regėjimą..

Kurtumas – klausos sutrikimas, kai girdima sunkiai arba visai prarandama klausa. Kurtumas gali būti įgimtas arba įgytas. Pirmuoju atveju asmuo gimsta kurčias arba neprigirdintis – taip nutiko Mudėi, ji visai nieko negirdi, ir Antonijui – jis girdi, bet sunkiai. Filme nėra praradusių klausą po ligos, nelaimingo atsitikimo ar traumos.

Žmonės, visiškai praradę klausą arba neprigirdintys, gali naudoti klausos aparatus (o akliems nėra jokių priemonių, kurios užtikrintų regėjimą). Atrodo, kad Mudė ir Antonijus puikiai geba apsieiti su savo klausos aparatais..

7 veikla. Panašūs ir skirtingi

Šis palyginimo pratimas suteiks moksleiviams galimybę geriau pažinti keletą filmo herojų, kurie tarpusavyje turi kažką bendro. Problemos, su kuriomis susiduria filmo veikėjai, skatina giliau apmąstyti temą.

Kalbėdami apie Mudę ir Nirmalą, daugiausia dėmesio skiriame tarpusavio santykiams ir patyčių temai.

Čarlio ir Ksavero tema – sportas ir parama, kurią suteikia artimieji ir švietimo sistema.

Žemiau pateikti 1 ir 2 klausimai tinka abiejų filmo veikėjų poroms palyginti, bet gali būti taikomi visiems filmo vaikams.

3, 4 ir 5 klausimai yra specifiniai kiekvienam palyginimui.

Klausimai		1	2	3	4	5
Mokinio amžius	Jauniausi					
	Vyresni					
	Vyriausi					

*Palyginkim
Mudę ir
Nirmalą*

Naudodamiesi tapatybių darbo lapais, pristatykite klasei abi merginas.

1. Kuo jos panašios?

Mudė ir Nirmala (kaip ir Kendo) yra merginos. Jos turi tą pačią negalią – dėvi skirtingų galūnių protezus. Abi mėgsta šokį ir muziką. Jos linksmos ir laimingos. Sulaukia pagalbos ir palaikymo..

2. Kuo jos skiriasi?

Jų negalios priežastys yra skirtingos: Mudės koja buvo amputuota tik gimus, o Nirmala prarado koją per žemės drebėjimą. Jų protezai taip pat skiriasi dėl protezavimo kokybės: Mudė gyvena pasiturinčioje šalyje ir jos šeima turi galimybių patenkinti visus jos poreikius, o Nirmala gyvena mažiau išsivysčiusioje šalyje ir protezą jai suteikia nevyriausybinė organizacija (NVO).

Mudė gyvena su savo šeima, lanko mokyklą bei dramos studiją, kur šoka bei groja violončele. Nirmala gyvena internatinėje mokykloje kartu su savo drauge Kendo, jos neišskiriamos.

Abi merginos gauna paramą bei pagalbą, tačiau paramos pobūdis skiriasi: Mudei padeda jos šeima ir sesuo, kuri neturi negalios, o Nirmala gauna pagalbą iš gydytojų bei suaugusiųjų, dirbančių humanitarinėje organizacijoje bei jos mokykloje, ir, žinoma, iš savo draugės, kuri taip pat turi negalią.

Įdomus faktas

Interviu metu filmo režisierius Pascalis Plissonas pasakoja: „Kendo tėvai gyvena kalnuose, todėl visi labai retai matosi. Tikroji jos šeima yra tie, kas ją rūpinasi.“

3. Paaiškinkite, ką Mudė turėjo omenyje sakydama: „Klausos implantu dėka galiu būti visuomenės dalimi ir neužstrigti savo pasaulyje“?

Mudė džiaugiasi galėdama lankyti tą pačią mokyklą, kaip ir jos sesuo dvynė, ir gyventi apsupta bendraamžių. Be klausos implantų (kochleariniai implantai) ji būtų visiškai kurčia ir turėtų lankyti specializuotą mokyklą, skirtą kurtiesiems ir neprigirdintiems. Ji taip pat žino, kad jai labai pasisekė, nes galūnės protezas yra būtent jai tinkamas ir tvirtas, leidžiantis vaikščioti, važiuoti paspirtuku ir šokti lygiai taip pat, kaip jos sesuo ir draugės. Iš esmės ji gyvena įprastą gyvenimą. Medicinos ir technologijų dėka Mudės gyvenimas yra toks pat kaip ir kitų jos amžiaus vaikų..

4. Nirmala guodžiasi, kad patiria patyčias. Kodėl taip nutinka?

Nirmala sako, kad kiti vaikai šaiposi iš tokių kaip ji. Praradusi galūnę ji bijojo tapti pajuokų objektu. Taip nutinka dėl to, kad galūnės netekimas yra akivaizdi ir pastebima negalia.

Ji gali būti laikoma keista tik todėl, kad dėvi protezą. Skirtumas dar labiau pastebimas, kai ji būna be savo protezo..

5. Kaip filme sutaria dvi seserys Mudė ir Romė? Kaip manote, ar lengva būti Mude? O būti Rome?

Mudė ir Romė sutaria puikiai. Jos kartu lanko mokyklą, šoka klasikinius šokius bei atvirai kalba apie Mudės negalią.

Mudei turėtų atrodyti nesąžininga, kad jos sesuo neturi negalios, o ji turi. Kita vertus, galbūt Romė jaučiasi kalta, kad jai pasisekė. Tačiau Mudė teigia, kad jos negalia yra jos asmenybės dalis, ir ji nenorėtų nieko keisti. Mudė ir Romė turi skirtingus charakterius, o tai reiškia, kad jos papildo viena kitą ir nekonkuruoja tarpusavyje.

Palyginkim
Čarlį ir
Ksaverą

Naudodamiesi tapatybių darbo lapais pristatykite klasei du jaunuolius.

1. Kuo jie panašūs?

Abu vaikai yra afrikiečiai berniukai. Abu turi įgimtą negalią – aklumą ir albinizmą. Jų atveju negalia yra paveldėta. Jie lanko mokyklą ir gauna pagalbą bei palaikymą iš savo šeimų.

2. Kuo jie skiriasi?

Jų negalios yra skirtingos: Čarlis yra aklas, o Ksaveras turi albinizmą.

Verta priminti, kad albinizmas yra būklė, turinti daug fizinių pasekmių: labai jautri oda, labai jautrios akys ir nevalingi akių judesiai. Albinizmas taip pat yra socialinė negalia, nes kai kuriose Afrikos šalyse tokia būklė laikoma didele bėda, todėl albinizmu sergantys žmonės yra atstumiami ir diskriminuojami.

Filmo pradžioje matome, kad Čarlis mokosi internatinėje mokykloje. Jis lanko mokyklą, kurioje visi mokiniai turi tokią pačią negalią kaip ir jis. Filmo pabaigoje jis apsigyveno privačioje mokykloje arčiau namų. O Ksaveras lanko valstybinę mokyklą, jo negalia neturi įtakos jo gebėjimui mokytis ir nereikalauja jokių ypatingų sąlygų.

3. Su kokiais sunkumais susiduria Ksaveras? Ir kokios to pasekmės?

Ksaveras gyvena ypač skurdžiai, jo šeima susiduria su finansinėmis problemomis, jo namuose nėra elektros, todėl Ksaveras negali atlikti namų darbų.

4. Pateikite pavyzdžių, kokios paramos berniukai susilaukia, kad sėkmingai galėtų mokytis ir sportuoti.

Su abiem jaunuoliais elgiamasi maloniai ir padrąsinančiai. Čarlis turi palydovą, kuris bėga kartu su juo. Paralimpietis Henry Wanyoike yra jo septynis pavyzdys. Ksaveras sulaukia pagalbos iš mokyklos direktoriaus, kuris jo šeimai dovanuoja saulės baterijas, kad šeima turėtų elektros.

5. Apie kokius darbus jie svajoja?

Ksaveras svajoja tapti gydytoju. Čarlis svajoja tapti teisininku.

Henry Wanyoike

Henry Wanyoike, gimęs 1974 metais gegužės 10 dieną Kikuju mieste netoli Nairobi, Kenijoje yra elitinis ilgų nuotolių bėgikas. Po insulto 1995 m., prieš pat savo 21-ąjį gimtadienį, jis visam laikui prarado regėjimą. Laimei, jis gyveno netoli vienos geriausių specializuotų akių klinikų Rytų Afrikoje – Kikuju akių klinikos. Ten Henriui buvo suteikta pagalba, jis išmoko būti savarankiškas kasdiniame gyvenime ir pamažu grįžo prie savo paauglystės svajonės tapti elitiniu sportininku. Jo pomėgis iššūkiams atvedė jį į 2000 m. Sidnėjaus paralimpines žaidynes, kur iškovojo auksą 5000 m bėgime. Jis pelnė daugybę medalių, nubėgo daugybę maratonų ir pusmaratonų, ir niekas negali jo sustabdyti. 2005 m. jis įsteigė Henrio Wanyoikės fondą, kuris padėjo negalią turintiems vaikams ir jų šeimoms visoje Kenijoje, suteikė išsilavinimą neturintiems bei socialiai pažeidžiamiems Kikujos gyventojams

Apibendrinimas

„Vaikai su negalia gali viską, jei gauna specializuotą paramą ir palaikymą“, – sako filmo veikėja Mudė.

Aptarkite, kaip kitiems filme esantiems vaikams tinka ši mintis.

Specializuota parama – tai medicininė pagalba ir tinkamai pritaikytos sąlygos, kad negalią turintys asmenys, lygiai taip pat kaip ir kiti, galėtų naudotis visomis žmogaus laisvėmis ir teisėmis (transportas, mokykla, atitinkama namų aplinka). Žmonės su negalia turi gyventi ergonomiškoje, prie jų poreikių pritaikytoje aplinkoje.

Filme matome, kad Nirmalai ir Kendo palengvėja, kai jų protezai pagaliau sureguliuojami taip, kad atitiktų dabartinį ūgį ir jos neatsiliktų nuo augimo. O Mudėi nereikėjo dėvėti netinkamo protezo, jos šeima neturėjo finansinių problemų.

Kalbėdama apie palaikymą Mudė turi omenyje ir finansinį, ir emocinį aspektą. Kiekvieną kartą, kai jau reikia keisti protezą, reikalingi pinigai. Prancūzijoje didžiąją dalį išlaidų, patiriamų dėl negalios, dengia sveikatos draudimas, tačiau mažiau išsivysčiusiose šalyse išlaidas dažnai padengia nevyriausybinės organizacijos, pavyzdžiui, HI (Handicap International), kai šeimos yra tokios nepasiturinčios, kad negali susimokėti.

Emocinė parama taip pat yra neįkainojama siekiant sudaryti sąlygas žmonėms su negalia būti sėkmingiems ir klestėti. Filme aiškiai matyti, kad visus vaikus palaiko ir jiems padeda jų šeimos, mokytojai ir sveikatos priežiūros darbuotojai.

8 veikla. Kaip galima padėti?

„Mūsų svajonės“ – pozityvus filmas, parodantis, kaip galima įveikti įvairias negalios situacijas ir padėti vaikams siekti savo svajonių.

Atėjo laikas su mokiniais aptarti įvairius būdus, kaip galime imtis veiksmų, kad išspręstume negalią sukeliančias situacijas.

Šiuo metu mokytojas gali grįžti prie minčių žemėlapiu ir jį papildyti, klausdamas mokinių apie sprendimus, kaip kompensuoti negalią.

Kaip galima padėti?

Pagalbinės judėjimo priemonės: ramentai, protezai, implantai, vežimėliai ir kt.

- Socialinė parama, išmokos, kompensacijos.
- Infrastruktūros pritaikymas specifiniams žmonių su negalia poreikiams: liftai viešuosiuose pastatuose, neįgalųjų vežimėlių rampos parduotuvėse, viešajame transporte, specialus ženklavimas (regos ir klausos) žmonėms su jutimo sutrikimais.
- Įtraukimas į švietimo sistemą (specialiosios mokyklos / įtraukusis švietimas).

Svarbu suprasti, kad empatija vaidina didelį vaidmenį – pagarba kitokiam žmogui, gebėjimas priimti skirtumus (kovoti su išankstiniu nusistatymu, stereotipiniu mąstymu, patyčiomis ir priekabiavimu), gebėjimas atsižvelgti į kito žmogaus jausmus ir specifinius poreikius.

Pasiruoškite gilesnei diskusijai

A Su progimnazijos moksleiviais pasigilinkite diskutuodami, kaip mokiniams su negalia bendroje mokykloje suteikiamas mokymas ir kaip jie įveikia patyčias.

Prisiminę filmą ir naudodamiesi priemonių rinkiniu:

1. Aptarkite, kaip galima padėti mokiniui, turinčiam matomą ar nematomą negalią.
2. Paaiškinkite, kokį vaidmenį atlieka SUP (specialiųjų ugdymosi poreikių) mokytojo padėjėjai.
3. Pakalbėkite apie praktinius sunkumus, dėl kurių neįgalųjų integracija tampa sudėtingesnė (pavyzdžiui, pastate nėra liftų).

Priemonių rinkinys

The 2005 m. vasario 11 d. Prancūzijoje priimtas įstatymas dėl žmonių su negalia lygių galimybių, dalyvavimo ir pilietiškumo užtikrinimo visuomenėje

<https://handicap.gouv.fr/la-loi-du-11-fevrier-2005-pour-legalite-des-droits-et-des-chances>

2 straipsnis:

„Imtis būtinų priemonių, kad vaikams, paaugliams ir suaugusiems su negalia būtų suteiktos tokios pačios galimybės kaip ir visiems gyventojams, užtikrinant galimybę mokytis, dirbti bei gyventi jiems tinkamoje aplinkoje. Suteikti paramą ir pagalbą žmonių su negalia šeimoms ir artimiesiems.“

19 straipsnis:

„Prancūzijos valstybinė švietimo sistema suteikia vidurinę išsilavinimą, profesinį mokymą ir aukštąjį mokslą vaikams, jaunimui ir suaugusiems, turintiems negalią. Valstybė savo atsakomybės srityse skiria finansavimą ir žmogiškuosius išteklius, reikalingus neįgaliems vaikams, jaunimui ir suaugusiems mokytis bendrojo lavinimo mokykloje.“

Lumni skaitmeninėje platformoje skyrius „Pažink negalią“

<https://www.lumni.fr/dossier/comprendre-le-handicap>

Šeimos, auginančios autizmo spektro sutrikimą turintį vaiką, patirtis mokykloje

https://www.lexpress.fr/societe/education/handicap-a-l-ecole-depuis-la-rentree-notre-fils-autiste-n-a-pas-d-avs_1716932.html

SUP mokytojo padėjėjas

SUP (specialieji ugdymosi poreikiai) mokytojų padėjėjai dirba klasėse su vaikais, turinčiais negalią, bei palaiko ryšius su tokiais pačiais padėjėjais kitose mokyklose. Teikiant SUP mokytojo padėjėjo pagalbą vaikams su negalia siekiama, kad jie iš dalies arba visiškai galėtų lankyti bendrojo lavinimo pamokas.

9 veikla. Rašto darbas

„Jis / ji turi svajonę. Aš turiu svajonę...“

Šios veiklos metu moksleiviai apibendrins žinias, įgytas analizuojant filmą „Mūsų svajonės“.

Pavyzdys:

Aprašykite vieno iš filmo herojų svajonę bei kliūtis, su kuriomis jis ar ji susiduria ją įgyvendindamas. Tuomet aprašykite savo svajonę bei sunkumus, kuriuos turėsite įveikti, kad įgyvendintumėte savo svajonę

Jaunesni moksleiviai gali nupiešti piešinį, parašyti kelis žodžius ar sakinius, o vėliau viską pristatyti žodžiu..

NB: Šios veiklos metu galite gražinti moksleiviams lapus, kuriuos jie pildė 5 veiklos metu (1 žingsnis). Paklauskite moksleivių, ar pasikeitė jų nuomonė ir kodėl.

10 veikla. Susipažinkite su parasportu

Filmas pasieks kino teatrus 2024 m., kai Paryžiuje rengiamos olimpinės ir paralimpinės žaidynės

2024 m. balandžio 2–6 d. į olimpines ir paralimpines žaidynes suvažiuos atletai iš viso pasaulio
<https://generation.paris2024.org/actualites/sop-2024>

Sportas filmo veikėjams yra labai svarbus, ypač Mudei ir Čarliui. Surenkite tarpdisciplininę pamoką ir paanalizuokite parasportą.

Susipažinkite su parasportu

Peržiūrėję šį vaizdo įrašą susipažinsite su parasportu

<https://vimeo.com/415441604>

Papasakokite moksleiviams apie paralimpinio sporto šakas bei paralimpinę discipliną.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Parasports>

<https://www.handisport.org/>

<https://www.paris2024.org/fr/les-dates-jeux-paralympiques/>

Surenkite paralimpinio sporto varžybas

Kodėl gi moksleiviams neišbandžius bėgimo, kaip filme bėga Čarlis?

Suporuokite moksleivius po du. Vienas poroje turi užsirišti raištį ant akių taip, kad nieko nematytų. Moksleiviai gali susikabinti rankomis arba rankas apsivynioti lipnia juostele.

Tam, kad pratimas pavyktų, dalyviai turi naudotis kitais savo pojūčiais bei pasitikėti savo vedliu.

Jaunesni moksleiviai: veikla trunka apie 40–50 min. ir vyksta trimis etapais.

- **Apšilimas (15 min.).** – Visos grupės apšilimo ir tarpusavio pasitikėjimo žaidimas (naudojantis akių raiščiu porose ir mokantis būti vedamam).
- **Bėgimo lenktynės (2x8 min. jaunesniems; 2x15 min. vyresniems).** Bėgimas vyksta poromis susikibus rankomis arba galima naudoti raištį (paeiliui keičiasi bėgikas ir vedlys). Garsiniu signalu pranešama apie kiekvieno bėgimo pradžią. Tikslas yra kirsti finišo liniją vadovaujantis vedlio nurodymais. Svarbu taip vesti savo porininką, kad jis suprastų jam siunčiamus lytėjimo signalus, teisingai nustatyti bėgimo tempą, aiškiai balsu duoti nurodymus ir emociškai palaikyti. Po bėgimo – refleksija apie tai, kas pavyko, kas buvo sunku judant tokiu būdu.
- **Atsikovėpkite (8 min.).** Tempimo ir atsipalaidavimo pratimai porose naudojant teniso kamuoliuką.

Vyresniems moksleiviams: vidutinio nuotolio lenktynės.

Vyresniems mokiniams mokytojas gali surengti vidutinio nuotolio bėgimo lenktynes (apie 12–15 min.), suskirstytas į tris ar keturis etapus, leidžiančius stabtelėjus atsikovėpti (3 x 4 min.).

Galima bėgti atviroje erdvėje. Per šį bėgimą mokiniai turėtų pažinti save ir supančią aplinką, koks komfortiškas bėgimo pastovumas, intensyvumas, tempas ir ryšio su partneriu svarba lenktynių metu.

MOKSLEIVIŲ UŽDUOČIŲ LAPAI

1 Užduočių lapas

TIKROS ISTORIJS APIE NEPAPRASTUS VAIKUS

WE
HAVE
A
DREAM

FILMO

"PAKELIUI Į MOKYKLĄ"

RAZISIEIRUS

PASCAL PLISSON

Kiekvienam žemynui parinkite skirtingas spalvas ir nuspalvinkite juos žemėlapyje: EUROPA, AFRIKA, AZIJA, ŠIAURĖS AMERIKA, PIETŲ AMERIKA ir OKEANIJA. Naudodamiesi žemiau pateiktais šalių pavadinimais sužymėkite jas žemėlapyje..

Brazilija

Prancūzija

Ruanda

Kenija

Nepalas

2 Užduočių lapas

3 Užduočių lapas

Mudė

Banjolė, Prancūzija, Europa

Maud tikrai mane sujaudijo, nes

.....
.....
.....

Čarlis

Tika, Kenija, Afrika

.....
.....
.....

**Nirmala ir
Kendo**

Katmandu, Nepalas, Azija

.....
.....
.....

Ksaveras

Ntoma, Ruanda, Afrika

.....
.....
.....

Antonijus

Salvadoras, Brazilija, Pietų Amerika

.....
.....
.....

4 Užduočių lapas

Fotografija	Vardas:
	Amžius:
	Klasė:
	Mokyklos tipas:
Gyvenamoji vieta 	Miestas:
	Šalis:
	Žemynas:
Šeima:	
Pomėgiai:	
Negalios pobūdis:	

5 Užduočių lapas

Vardas	Mudė	Čarlis	Nirmala ir Kendo	Antonijus	Ksaveras
Amžius/ Klasė					
Mokykla					
Miestas, Šalis, Žemynas					
Šeimyninės aplinkybės					
Pomėgiai					
Negalios pobūdis					

6 Užduočių lapas

Nuotraukos

Vardai

Antonijus

Čarlis

Kendo ir Nirmala

Mudė

Ksaveras

Amžius

14

14

14

11

8

Miestai (Šalys)

Bagnolet (France)

Thika (Kenya)

Kathmandu (Nepal)

Salvadoras (Brazil)

NToma (Ruanda)

Žemynai

Asija

Europa

Afrika

Pietų Amerika

Afrika

Mokykla

Vidurinė

Privati

Internatinė

Internatinė

Speciali mokykla (Brailio raštas)

6 Užduočių lapas (pratęsimas)

Šeima

Gyvena kartu su tėvais, broliais ir seserimis

Gyvena toli nuo tėvų, bet keičia mokyklą, kad galėtų būti su šeima

Gyvena toli nuo šeimos

Gyvena kartu su tėvais

Gyvena kartu su tėvais, broliu ir seserimi

Pomėgiai

Klasikinis šokis

Violončelė

Stalo žaidimai

Šokis

Tradicinis šokis

Šokis

Šokis

Negalios rūšis

Fizinė negalia

Kurtumas

Aklumas

Albinizmas

ADHD

Autizmo spektro sutrikimas

ESUKACINIAI SEANSAI

Filmą *MŪSŲ SVAJONĖS* galima užsisakyti visuose kino teatruose.
Veikla tinka moksleiviams nuo 8 iki 14+ metų.

Susisiekite su norimu kino teatru arba kontaktu info@garbo.lt

